

Міністерство освіти і науки України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Серія: Бібліографія науковців
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Випуск 16

Валентин Михайлович Ільїнський

Біобібліографічний покажчик

Хмельницький
2019

УДК 016:37:929 Ільїнський В.М. (477.43/44)

ББК 91.9:74

I 46

Упорядник:

Дитинник Л.В. – директор бібліотеки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Валентин Михайлович Ільїнський: біобібліогр. покажч. / упоряд. Л.В. Дитинник. Хмельницький: ХГПА, Бібліотека, 2019. 52 с. (Серія: Бібліографія науковців Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії ; вип. 16).

Біобібліографічний покажчик із серії «Бібліографія науковців Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» присвячений геральдисту, майстру писанки, голові обласного відділення Українського геральдичного товариства, доценту кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Валентину Михайловичу Ільїнському.

Видання адресовано науковим працівникам, викладачам вищих навчальних закладів, педагогам, студентам, та для широкого кола читачів.

Від упорядника

Шістнадцятий випуск біобібліографічного покажчика із серії «Бібліографія вчених Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» присвячено науковому та творчому доробку доцента кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії **Валентину Михайловичу Ільїнському**.

Валентин Михайлович – людина багатогранного таланту, творчий доробок якого представлений прекрасними зразками геральдичних знаків, писанкарства, декоративно-прикладного розпису, художнього оформлення чисельних культурно-мистецьких заходів та літературних видань.

Дане видання відкриває стаття від упорядника біобібліографічного покажчика.

Науково-педагогічну та художньо-творчу діяльність Валентина Михайловича Ільїнського розкрито в ґрунтовній статті завідувачки редакційно-видавничого відділу Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, заслуженого працівника культури України Валентини Олексіївни Вибодовської **«Творчі іпостасі Валентина Ільїнського»**. Місце геральдики в науково-творчому доробку митця досліджено у статті доктора історичних наук, професора, академіка Міжнародної академії інформатизації Олександра Петровича Григоренка **«Геральдика в науковій та педагогічній діяльності Валентина Ільїнського»**.

Біобібліографічний покажчик складається з трьох розділів. Розділ 1 **«Життєвий і творчий шлях Валентина Михайловича Ільїнського»** доповнює творчу біографію педагога і художника переліком основних дат життя і діяльності, які подано в прямій хронології. Після зазначеного року йде короткий запис основної події. Окремо подано відомості про нагороди та відзнаки за наукові та творчі досягнення, публікації про життя і творчість Валентина Михайловича.

Розділ 2 **«Хронологічний покажчик праць Валентина Михайловича Ільїнського»** містить бібліографічні описи праць. Їх згруповано й розміщено в

хронологічному порядку – за прямою хронологією з виділенням років видання в такому порядку:

- навчально-методичні посібники;
- доповіді, тези наукових конференцій, статті у збірниках наукових праць та періодичних виданнях.

У розділі 3 «**Валентин Ільїнський – художник-оформлювач**» подано перелік книг, театралізованих дійств та масових заходів, постановником та художнім оформлювачем яких був Валентин Михайлович.

Допоміжний апарат бібліографічного покажчика представлено:

- алфавітним покажчиком назв праць;
- списком скорочень.

Додатком до покажчика є фотолітопис світлин, які відображають життєвий і творчий шлях науковця.

Структуру покажчика розроблено відповідно до рекомендацій Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського «*Библиографический указатель: рекомендации по составлению и оформлению*» (Київ, 1988). Бібліографічні описи і скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами:

- ДСТУ 7.1:2006 «*Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання*»,

- ДСТУ ГОСТ 7.80:2007 «*Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання*»,

- ДСТУ 3582:2013 «*Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила*».

Бібліографічний покажчик розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів та широку громадськість.

Творчі іпостасі Валентина Ільїнського

Валентин Ільїнський – людина багатогранного талану, творчий доробок якого представлений прекрасними зразками писанкарства, декоративно-прикладного розпису, художнього оформлення чисельних культурно-видовищних заходів та літературних видань. Особливе місце в його творчості займає геральдика, якій він віддано служить ось уже понад 30 років.

Народився Валентин Михайлович у 1954 році у мальовничому селі Сокиринці Чемеровецького району на Хмельниччині у сім'ї службовців: мати Надія Дмитрівна – працівник середньої ланки сільської дільничної лікарні, батько – Михайло Дем'янович – художній керівник місцевого будинку культури. Після закінчення середньої школи вступив до Дніпропетровського художнього училища на факультет декоративно-художнього оформлення. Вищу освіту здобув у Київському державному інституті культури ім. О. Корнійчука, після закінчення якого 10 років працював викладачем мистецтвознавчих дисциплін та культурології у Кам'янець-Подільському культурно-освітньому училищі. Згодом була робота на посаді викладача образотворчого мистецтва Хмельницького педагогічного училища, а сьогодні він – доцент кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Крім того, Валентин Михайлович займається активною науковою і громадською діяльністю. Протягом багатьох років він – голова обласного відділення Українського геральдичного товариства, заступник голови Хмельницького обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

Майстер писанки, геральдист, художник-оформлювач... З ним завжди цікаво спілкуватися. Глибоке пізнання історії, невичерпна фантазія, тонке відчуття прекрасного, дивовижна працездатність, вміння бачити головне – ось основні стержні його творчої діяльності.

З раннього дитинства у малого Валентина проявилася здатність до малювання і книг. В чотири роки він уже вмів читати та робити перші

замальовки. В юності, під час навчання у Дніпропетровську, зрозумів, що саме ці заняття стануть змістом усього його життя. Тому і трудова діяльність розпочалася з усвідомлення і визначення специфіки праці, як художника-оформлювача, а згодом – і художника-постановника. Наочна агітація на виробництві, розробка та виготовлення ескізів кіноафіш, буклетів, рекламних проспектів, художнє оформлення книг приносили задоволення. Викладацька робота успішно поєднувалася з практичною діяльністю, теорія з практикою.

Валентин Михайлович Ільїнський відомий серед широкого загалу працівників культури як художник-оформлювач великої кількості міжнародних, всеукраїнських та обласних театралізованих дійств, фестивалів і конкурсів, концертів і шоу-програм, творчих звітів і заходів по відзначенню державних, професійних свят та ювілейних дат.

Високим професіоналізмом відзначають художнє оформлення В. Ільїнським театральних вистав. «Шельменко-денщик» Г. Квітки-Основ'яненка, «Сині коні на червоній траві» М. Шатрова, «Серце матері» Є. Кайтова, «Історія вбивства кохання» за п'єсою М. Роціна «Валентин і Валентина», «Вірність» М. Зарудного, «Дванадцять місяців» С. Маршака – це далеко не повний перелік вистав народного аматорського театру Кам'янець-Подільського міського будинку культури, в які він вкладав свої творчі думки, вдало відтворював дух творів, переконливо передавав епоху. На сцені Хмельницького обласного музично-драматичного театру ім. Г. Петровського ним було розроблено ескіз декорації до вистави «Оголені в човні без весла» за Л. Новодворським (режисер – заслужений діяч мистецтв України О.Бойцов).

Захоплюють його роботи, як головного художника по оформленню театралізованого заходу на стадіоні у м. Кам'янці-Подільському, присвяченого народженню стотисячного жителя, Міжнародного Шевченківського літературно-мистецького свята «В сім'ї вольній, новій», Міжнародний фестиваль «Сім культур», II міжнародного фестивалю національних культур в Кам'янці-Подільському, Всеукраїнського фестивалю танцю «Золоте коло» у м. Хмельницькому, концертної програми «Україна, любов, майбуття...»

державного ансамблю пісні і танцю «Козаки Поділля» та творчих звітів майстрів мистецтв та художніх колективів Хмельниччини у Національному палаці «Україна», свята козацької звитяги «З твоєї пресвятої волі вівіки буде слава золота» на полі Пилявецької битви, театралізованого дійства у Хотинській фортеці, приуроченого 1000-літтю м. Хотина Чернівецької області.

Валентин Ільїнський належить до тієї категорії людей, які по справжньому люблять красу життя і щедро творять її навколо себе. Досить цікаві і оригінальні, своєрідні і привабливі, зі збереженням колориту, роботи художника по оформленню театралізовано-видовищних заходів схвально оцінювали видатний режисер України, заслужений діяч мистецтв Б. Шарварко, режисер масових заходів, народний артист України Д. Мухарський, головний художник Національного палацу «Україна», народний художник України Лариса Хімич.

Ще один напрямок творчої діяльності Валентина Ільїнського – це художнє оформлення літературних видань. Тут його доробок у якості художника-оформлювача книжкової продукції складає понад півсотні найменувань. Серед них книги подільських поетів та письменників, зарубіжних авторів, збірники наукової та методичної літератури, монографії тощо. Найбільш відомими є двотомне видання роману М. Митчелл «Віднесені вітром», збірки поезій Н. Пукас, подільських поетів «Свіча вічності», казки М. Магери, колективної монографії «80 років освітнього шляху. Сторінки історії Хмельницького педучилища, педколеджу, гуманітарно-педагогічного інституту» М.М. Дарманського, Ю.В. Телячого, Л.Ф. Шумлянської, «З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська» М.М. Дарманського, Ю.В. Телячого, «Талант, помножений на працю» В. Береки, І. Шоробури, навчально-методичні посібники «Організація практичної підготовки слухачів магістратури за спеціальністю «Управління навчальним закладом»: В.Є. Береки, «Організація навчального процесу за кредитно-модульною системою на різних структурних рівнях в умовах Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту»

В.Є. Береки, О.М. Галуса, Л.С. Пісоцької, І.М. Шоробури, «Козаком я мрію бути» В.Є. Береки, І.М. Шоробури.

Валентин Михайлович одним із перших на Хмельниччині професійно взявся за відродження найдавніших видів декоративно-прикладного мистецтва. Працюючи викладачем образотворчих дисциплін Хмельницького педагогічного училища, він, як художник, у 1991 році захоплюється писанкарством, яке на той час переживає своє друге народження. Вивчивши історію писанки, пізнавши секрети писанкарства, оволодівши технікою і технологією розпису майстер створив кілька сотень зразків писанок, орнаменти яких притаманні різним регіонам України. Це дало йому змогу брати участь у багатьох виставках виробів майстрів народного мистецтва, шість з яких були персональними, в тому числі і в Золотій залі Українського фонду культури у м. Києві. У 2005-2006 роках писанки В. Ільїнського експонувались на тематичних виставках в Національній спілці майстрів народного мистецтва України, де його було прийнято кандидатом в члени спілки.

В рамках роботи постійно діючих семінарів викладачів художніх шкіл області, писанкарів-початківців, вчителів малювання Валентин Михайлович провів цикл майстер-класів з розпису писанки. Напередодні Великодня практично щороку проводить такі ж майстер-класи в тематичних програмах обласної телерадіокомпанії «Поділля-Центр».

З метою популяризації даного виду мистецтва у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії ним було створено студію декоративного розпису і писанкарства «Берегиня», на базі якої виник музей писанки. А свої багаторічні дослідження В. Ільїнський виклав у багатьох статтях, що публікувалися в періодичних виданнях, збірниках науково-практичних конференцій, у буклеті «Українська писанка», яку до сьогодні вважають абеткою для писанкарів-початківців.

Художня освіта, захоплення історією та культурою, колекціонування значків з гербами населених пунктів (а їх у В. Ільїнського є кільканадцять сотень), привели його в захоплюючий світ геральдики, яка протягом останніх

десятиліть переросла із хобі в другу професію. Він усвідомлює, що національний, а особливо національно-культурний розвиток не можливий без історичної пам'яті, без проникнення у світ свого минулого і поєднання давніх традицій з сучасним життям. Тому при створенні кожного гербового знаку Валентин Михайлович заглиблюється в історію, шукає ключові моменти, характерні для даної території чи закладу, вивчає стародавні перекази і легенди. За останні роки ним створено більше сотні гербів сіл, міст, районів, навчальних закладів, громадських організацій і об'єднань, приватних осіб Хмельницької, Житомирської, Київської областей. Першим був герб Віньковець, а далі герби Меджибожа, і Баранівки, Летичева і Кузьмина, Любара і Олевська, Збрижа і рідних Сокиринець, Олійникової Слободи; Волочиського, Хмельницького, Старокостянтинівського, Красилівського, Деражнянського, Білогірського, Чемеровецького, Теофіпольського, Старосинявського районів Хмельницької області, Андрушівського, Брусилівського, Олевського, Любарського, Ружинського районів Житомирської області; Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Хмельницького університету управління та права, Хмельницького економічного університету, Хмельницького університету економіки та підприємництва, Хмельницького кооперативного торгівельного-економічного інституту, багатьох факультетів і кафедр вищих учбових закладів України, загальноосвітніх шкіл та дошкільних навчальних закладів; хоругв (прапорів) міст Хмельницького і Сторокостянтинова; символіка козацьких полків та куренів Хмельницького, Меджибожа, Красилова та ін. Символіка Валентина Ільїнського прикрашає сценічні костюми та антураж відомого у всьому світі академічного ансамблю пісні і танцю «Козаки Поділля» хмельницької обласної філармонії.

Результатом плідної діяльності в напрямку розвитку і становлення геральдики, як науки, стало написання значної кількості наукових статей і газетно-журнальних публікацій з історії геральдики, проблем сучасного горботворення в різних вітчизняних та закордонних наукових збірниках і періодичних виданнях.

З 1993 року Валентин Михайлович очолює Хмельницьке обласне відділення Українського геральдичного товариства та є членом ради цього товариства. Він один із ініціаторів та організаторів проведення VIII, XVI, XXI зльотів геральдистів України та країн СНД у м. Хмельницькому.

За високопрофесійну, активну дослідницьку та герботворчу діяльність Валентину Ільїнському присвоєно звання «Заслужений член Всеросійського геральдичного товариства», нагороджено 11-ма спеціальними геральдичними відзнаками, серед яких нагрудний знак «За визнання геральдичних заслуг», в честь 10-річчя Всеросійського геральдичного товариства, медалями «За заслуги» та «За труди» російського журналу «Гербовед». Прізвище Ільїнський є також серед нагороджених міжнародним нагрудним знаком О.Б. Лакієра «Сподвижнику геральдики» II ступеня. Крім того, Валентин Михайлович – відмінник народної освіти України (1996), а у 2005 році за розвиток вищої освіти в Україні отримав медаль «Петра Могили». За значний внесок у дослідження вітчизняної історії та культури відзначений Хмельницькою обласною премією ім. Ю. Сіцінського, за плідну педагогічну і наукову діяльність у 2006 році отримав медаль медаллю ім. М.М. Дарманського «За наполегливість у науці».

На гербі Валентина Ільїнського є напис «Semper idem», що в перекладі з латинської мови означає «завжди незмінний». І це дійсно так: він був, є і буде завжди сповненим нових задумів, творчих ідей, впевнено крокуючим вперед, щоб від кожного наступного дня отримувати задоволення, проживати його цікаво і змістовно, з користю для ближніх і для справи, якій присвятив своє життя.

*В.О. Вибодовська,
завідувачка РВВ Хмельницького обласного
науково-методичного центру культури і мистецтва,
заслужений працівник культури України*

Геральдика в науковій та педагогічній діяльності Валентина Ільїнського

Про Валентина Михайловича я пишу не перший. Про цю непересічну особистість не раз з'являлись публікації в періодиці. Йому присвячують свої науково-біографічні дослідження, надруковані в тезах конференції і в науково-краєзнавчих збірниках, ряд авторів-науковців.

Про нього пишуть як про талановитого художника-постановника, ілюстратора книг, майстра народної творчості, краєзнавця і педагога [1; 2; 13; 14]. Але є ще одна надзвичайно цікава сторона у світі його захоплень, яка поступово переросла в одну із його професій – це геральдика.

Валентин Михайлович – професійний геральдист [7; 10]. Цій справі він присвятив більше 40 років зі своїх 65. І на сьогодні він – висококваліфікований фахівець в галузі цієї цікавої науки. З 1993 року до сьогодні він очолює обласне відділення Українського геральдичного товариства, є членом його ради. Він один із активних популяризаторів геральдичної справи в Україні.

А почалося все із простого юнацького захоплення – колекціонування знаків з історичними гербами міст, які були досить популярними серед колекціонерів-фалеристів в кінці 60-70-х років минулого століття [1].

Солідна колекція гербових знаків наштотувала його на думку пізнати зміст кожного із наявних символів, розбудила інтерес до історії виникнення. І допитливий юнак заглибився в історію. Спочатку його зацікавила історія самого населеного пункту, герб якого пощастило дістати у колекцію, а потім і сам процес його створення.

Це і привело його у світ малодоступних і небагаточисельних, як на той час, наукових публікацій про цю загадкову, але таку цікаву науку – геральдику. Важко описати радість, з якою він сприймав щось нове з історії, а ще більше з історії їх виникнення та правил їх створення. А інформації цієї було досить обмаль. Герб, особливо приватний (особистий чи рядовий), в радянські часи вважався пережитком дореволюційної минувшини, і всі публікації, наукові

статті, монографії, присвячені цій справі, зникли у часі. І тільки в середині 60-х років, коли радянська країна готувалася до ювілейної дати 50-річчя Жовтневої революції про герби, якось згадали. І то, в основному, про міські. Масово почали з'являтися нові символи давніх уславлених міст. На місце старих, з глибоким історичним змістом, приходили гербоїди (так називають недосконалий герб) із колосками, шестернями, колбами, створені без усяких законів і правил історичного герботворення [9]. І ось, тоді люди, які якимось чином прагнули створити хоча б більш-менш правильний герб почали, як то кажуть «копатися» у спеціальних джерелах, що дало змогу доторкнутися до справжньої історії гербів.

З'явилися перші науково-популярні книги з геральдики Драчука, Рум'янової, Соболевої. Правда, не всі вони глибоко зачіпали питання історичного, класичного герботворення. Але і це було великою радістю для тих, хто хотів щось пізнати про цю загадкову науку – геральдику.

От так і почався поступовий серйозний вхід у світ геральдики як науки.

Перше серйозне видання про герби потрапило до Валентина Ільїнського у 1991 році. Це було репринтне видання, книга П.П. Вінклера «Гербы городов, губерний, областей и посадов Российской империи, внесенные в Полное собрание законов с 1649-1900 гг. СПб, 1900». З того часу все нове із старих досліджень дореволюційних істориків, що тільки виходило друком, осідало в бібліотеці Валентина Михайловича, і на сьогодні його геральдична бібліотека нараховує близько сотні книг.

Навчання в художньому училищі, а згодом в інституті культури тільки підсилили потяг і бажання більше пізнати, а потім і самостійно створювати герби.

Із здобуттям Україною незалежності, стали виникати і відроджуватись наукові товариства і спілки. Тож, у 1991 році у Львові, з ініціативи таких же зацікавлених у цій справі людей, з'явилося Українське геральдичне товариство, з яким щасливий випадок звів Валентина Ільїнського у 1993 році. Випадково, від одного із працівників обласного краєзнавчого музею Валентин Михайлович

дізнався, що до них у музей прийшло запрошення зі Львова на геральдичну конференцію, яка буде проходити у Львівському історичному архіві. З нетерпінням дочекавшись призначеного дня, Валентин Ільїнський без запрошення поїхав до Львова. Не заявлений у програмі виступів і доповідей, він взяв активну участь у пленарних засіданнях, і там же одразу написав заяву на вступ до геральдичного товариства. На щастя, на той час, в рамках роботи третьої наукової конференції Українського геральдичного товариства, проходили звітно-виборні збори товариства, де в рамках роботи цих зборів, члени ради товариства одноголосно проголосували за прийом Валентина Михайловича Ільїнського у члени товариства.

Окрилений такою приємною подією Валентин Михайлович повернувся додому у Хмельницький, і буквально через декілька днів зустрівшись з друзями, як і він зацікавленими геральдиком, поділився з ними приємною новиною. Звичайно, і вони захотіли стати членами цього товариства. Зібравши заяви бажаючих, Валентин Михайлович знову подався до Львова. На той час товариство ще було небагаточисельне і до нього приймали усіх бажаючих. Так виник Хмельницький осередок геральдистів на чолі з Валентином Ільїнським. Через рік, на черговій конференції, з подачі голови Українського геральдичного товариства його було обрано у члени Ради геральдичного товариства. З тієї пори, через кожні два роки на звітно-виборних зборах геральдичного товариства його постійно переобирають у члени Ради товариства. А з 1993 року Валентин Ільїнський – незмінний голова Хмельницького обласного відділення УГТ [4].

Поступово давнє захоплення стало улюбленою справою, а відтак, і своєрідною другою професією. Для глибшого пізнання і вивчення секретів герботворення, Валентин Михайлович серйозно заглибився у наукові джерела геральдичної науки. Він – учасник багатьох наукових конференцій, круглих столів, інших зібрань науковців, де постійно виступає із новими дослідженнями в галузі геральдичної науки. Ним написано більше сотні наукових статей, газетних та журнальних публікацій на геральдичну тематику [1; 5; 8].

На сьогодні Валентином Михайловичем створено більше сотні гербових знаків населених пунктів, районів, приватних осіб, навчальних установ Хмельницької, Тернопільської, Житомирської і Київської областей. У 2012 в обласному науково-методичному центрі культури та мистецтва відбулась перша персональна виставка гербів Валентина Ільїнського [2].

Свій багатий досвід Валентин Михайлович передає своїй юній зміні. Викладаючи культурологію у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії, він створив на її базі чи не єдиний в Україні музей геральдики. При музеї організував роботу гуртка «Геральдист», де студенти, охочі до цієї справи, здобувають ази геральдичної науки. Двоє із них захистили дипломні роботи на геральдичну тематику. Серед його колишніх учнів є ті, які на сьогодні самостійно створюють герби і є авторами гербів ряду населених пунктів Хмельниччини. Валентин Михайлович з радістю ділиться з ними своїм багаторічним досвідом і надає їм корисні поради, коректує і авторитетно підтримує їх гербові творіння.

Він є постійним учасником геральдичних конференцій і зльотів, ініціатором та організатором трьох зльотів українських геральдистів у м. Хмельницькому (1996, 2001, 2006 рр.) [2].

За свою самовіддану працю на ниві геральдики Валентин Михайлович нагороджений одинадцятьма спеціальними нагородами. Серед них: нагрудний знак Всеросійського геральдичного товариства «За визнання геральдичних заслуг», спеціальні медалі журналу «Гербовед» «За заслуги» і «За труди», Міжнародний нагрудний знак О.Б. Лакієра «Сподвижнику геральдики» II ступеня.

Педагогічна діяльність В. Ільїнського відмічена знаком «Відмінник народної освіти України» (1996), медаллю Петра Могили «За розвиток вищої освіти в Україні» (2005), медаллю Миколи Дарманського «За наполегливість в науці» (2006).

За значний внесок у дослідження вітчизняної історії та культури Валентин Михайлович відзначений Хмельницькою обласною премією

ім. Юхима Сіцинського. Він є лауреатом міської премії ім. Є. Назаренка за досягнення у геральдичній та краєзнавчо-етнографічній сферах. Як дослідник-краєзнавець Валентин Ільїнський є членом Національної спілки краєзнавців [1; 2], як художник – заступником голови Хмельницького осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва [13].

*О.П. Григоренко,
доктор історичних наук, професор,
академік Міжнародної академії інформатизації*

Література

1. Блажевич Ю. Самобутньому подільському митцю, педагогу і колекціонеру Валентину Ільїнському – 60. *Краєзнавець Хмельниччини*: наук.-краєзнав. зб. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2014. Вип. 6. С.150–154.
2. «В сплетінні ліній, барв і знаків»: Валентин Михайлович Ільїнський / відпов. за випуск Т. Стан; авт. тексту В. Виборовська; Хмельницьк. обл. наук.-метод. центр культури і мистецтва. Хмельницький: [б.в.], 2012. 16 с.: іл. (Сузір'я талантів).
3. Гречило А., Савчук Ю., Зварник І. Герби міст України (XIV-I пол. XX ст.). Київ: Брама, 2001. С. 392.
4. Гречило А. Українська територіальна геральдика: [монографія]. Львів: Ін-т укр. археографії ім. М.С. Грушевського НАН України, Укр. геральд. т-во. 2010. 280 с.: рис.
5. Захар'єв В.А. Ідея, що стала реальністю: (до 5-річчя «Центру Мархоцькознавства»). / Держ. архів Хмельниц. обл.; Комунал. заклад культури «Хмельниц. обл. краєзнав. музей»; Центр дослідж. історії Поділля Ін-ту історії України НАН України. Хмельницький : Цюпак А.А., 2014. С. 62–63.
6. Лауреати обласних премій Хмельниччини (2005-2013 рр.): біобібліогр. покажч. / Упр. культури, національностей та релігій Хмельниц. ОДА.; Хмельницька ОУНБ ім. М. Островського. Хмельницький, 2013. Вип. 2. С. 7–8.
7. Напиткін В. Геральдика Хмельниччини. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. С. 7, 8, 10, 12, 17, 31, 33, 35.
8. Прокопчук В. Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність: [монографія] / НАН України, Відділ регіон. проблем іст. України Ін-ту іст. України; ВСК. Київ: Рідний край, 1995. 204 с.

9. Савчук Ю. Міська геральдика Поділля. Вінниця: [б.в.], 1995. С. 15, 130.
10. Сметанников И.С. и др. Под знаком золотой пчелы: Всероссийское геральдическое общество 1991-2005. Москва: ООО «Лидер», 2006. С. 53, 306, 355, 751, 1108.
11. Слободянюк П. Культура Хмельниччини. Хмельницький: Поділля, 1995. С. 286.
12. Слободянюк Т.В. Він творить герби точно і творчо. *Подільські вісті*. 2002. №5.
13. Стан Т.С. Майстри декоративно-прикладного мистецтва Хмельниччини: фотоальбом: 70-річчю утворення Хмельницької області присвячується. Хмельницький: ПП Алексєєва Г.Ф. 2006. С. 20.
14. Яніцька Н. Пам'ять роду – писанка. *Подільський кур'єр*. 2008. 24-30 квіт. (№ 17).
15. Ящук І.П. Ільїнський Валентин Михайлович. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія в особах / за заг. ред. В.Є. Береки. Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2006. Т. 1. С. 126–134.

РОЗДІЛ 1

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВИЧА ІЛЬІНСЬКОГО

1.1. Основні дати життя і діяльності В.М. Ільїнського

- 23.06.1954** народився в с. Сокиринці Чемеровецького району Хмельницької області;
- 1969** закінчив 8 класів сільської школи та вступив до Дніпропетровського художнього училища на факультет декоративно-художнього оформлення;
- 1973-1975** служба в Радянській Армії;
- 1977-1981** навчався у Київському державному інституті культури ім. О. Корнійчука;
- 1977-1988** працював викладачем мистецтвознавчих дисциплін та культурології у Кам'янець-Подільському училищі культури;
- 1979-1985** перебував на посаді художника-постановника, завідувача постановочної частини Кам'янець-Подільського народного театру;
- 1987** переїхав до м. Хмельницького;
- 1988** був призначений на посаду викладача образотворчого мистецтва Хмельницького педагогічного училища;
- 1991** вийшла друком книга В.М. Ільїнського для писанкарів-початківців «Українська писанка»;
- з 1993** призначений головою обласного відділення Українського геральдичного товариства;

- 1994-2009** за сумісництвом виконує обов'язки викладача мистецьких дисциплін в Хмельницькому обласному інституті післядипломної освіти вчителів;
- 1995-2002** працював заступником голови комісії з питань геральдики при Хмельницькій обласній державній адміністрації;
- 1996-2006** працював викладачем-сумісником Хмельницького інституту міжрегіональної академії управління персоналом;
- з 2002** виконує обов'язки голови постійно діючого журі республіканського конкурсу творчих робіт учнів позашкільних мистецьких закладів, присвяченого Шевченківським дням;
- 2005** відбулася перша персональна виставка писанки в музеї історії м. Хмельницького;
- 2005-2006** організовував виставки писанки в Національній спілці майстрів народного мистецтва України;
- 2006** обраний членом Національної спілки майстрів народного мистецтва України;
- з 2007** заступник голови Хмельницького обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України;
- 2007** відбулася персональна виставка писанки в міському краєзнавчому музеї м. Нітішина;
- 08.05.2008** переведено на посаду доцента кафедри культурології та зарубіжної літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;
- 2010-2014** за сумісництвом викладав історію образотворчого мистецтва в Хмельницькій дитячій школі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- 2012** відбулася перша персональна виставка геральдичних символів в обласному науково-методичному центрі культури та мистецтва.

1.2 Нагороди, почесні звання та відзнаки

В.М. Ільїнського

- нагороджений нагрудним знаком Міністерства освіти України «Відмінник народної освіти України» (1996);
- присвоєно звання «Заслужений член Всеросійського геральдичного товариства» (2001);
- нагороджений нагрудним знаком Всеросійського геральдичного товариства «10 років ВГТ» (2001);
- нагороджений ювілейним знаком «10 років Прикордонним військам України» (2001);
- нагороджений почесним знаком О.Б. Лакієра «Сподвижнику геральдики» II ступеня (2002);
- нагороджений нагрудним знаком «За визнання геральдичних заслуг» (2002);
- нагороджений медаллю «За заслуги» (2002) журналу «Гербовед»;
- Лауреат обласної премії ім. Ю. Сіцінського в галузі історії та культури (2005);
- нагороджений медаллю О.І. Каменцевої II ступеня (2006);
- нагороджений медаллю «Золотої Бджоли» (символом геральдистів) (2006);
- нагороджений медаллю ім. М.М. Дарманського «За наполегливість у науці» (2006);
- нагороджений медаллю «За труди» (2008) журналу «Гербовед»;
- нагороджений нагрудним знаком Міністерства освіти та науки України «Петро Могила» (2008);
- нагороджений нагрудним знаком «5 років Волино-Подільської Геральдичної колегії (2008);
- нагороджений пам'ятним знаком XXIII зльоту геральдистів України «За вірність геральдиці» (2008);
- нагороджений титульним знаком кавалера Суверенного Рицарського Ордену Христа спасителя (2012);
- Лауреат міської премії ім. Є. Назаренка за досягнення на краєзнавчо-етнографічній та геральдичній ниві (2018);
- присвоєно звання «Почесний краєзнавець Хмельниччини» (2019).

1.3 Публікації про В.М. Ільїнського

1. **[Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Геральдика: зведений бібліографічний довідник-показчик: спеціальні історичні дисципліни* / НАН України, Ін-т історії України. Київ: [б.в.], 1998. Ч 3. С 26–27.
2. **[Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Прокопчук В. Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність*. Київ: [б.в.], 1995. С. 151.
3. **[Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Прокопчук В.С. Краєзнавство на Поділлі: історія і сучасність: монографія* / Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка. 2-ге вид., допов. Кам'янець-Подільський: [б.в.], 2014. С. 163.
4. **[Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Слободянюк П. Культура Хмельниччини*. Хмельницький: Поділля, 1995. С. 286.
5. **[Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Стан Т.С. Майстри декоративно-прикладного мистецтва Хмельниччини: фотоальбом: 70-річчю утворення Хмельницької області присвячується*. Хмельницький: ПП Алексеева Г.Ф. 2006. С. 20.
6. **[Лауреати премії ім. Ю. Сіцинського: Ільїнський Валентин Михайлович]**. *Лауреати обласних премій Хмельниччини (2005-2013 рр.): біобібліогр. показч. / Упр. культури, національностей та релігій Хмельниц. ОДА; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського*. Хмельницький: ФОП Заколотний М.І., 2013. Вип. 2. С. 7–8.
7. **«В сплетінні ліній, барв і знаків»: Валентин Михайлович Ільїнський** / відпов. за випуск Т. Стан; авт. тексту В. Вибодовська; Хмельницьк. обл. наук.-метод. центр культури і мистецтва. Хмельницький: [б.в.], 2012. 16 с.: іл. (Сузір'я талантів).
8. **«Диво-писанка»**. *Проскурів*. 2018. 12 квіт. (№ 15). С. 14.
Адамський В.Р, Блажевич Ю.І. Життєвий та інтелектуальний простір Валентина Ільїнського. *Хмельницькі краєзнавчі студії: наук. краєзнав. зб.* : Хмельницький: [б.в.], 2019. Вип. 22. С. 41–50.

9. **Блажевич Ю.** Світ захоплень самобутнього подільського митця, педагога і колекціонера Валентина Ільїнського. *Духовні витоки Поділля : митці в історії краю* : матеріали IV всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 13 берез. 2014 р.). Хмельницький: ХГПА, 2014. С. 284–290.
10. **Блажевич Ю.І.** Самобутньому подільському митцю, педагогу і колекціонеру Валентину Ільїнському – 60! *Краєзнавець Хмельниччини*: наук.-краєзнав. зб. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. І. Огієнка, 2014. Вип. 6. С.150–154.
11. **Валентин Михайлович Ильинский**: краткая биография. *Гербовед.* Москва, 2000. № 40. С 109–110.
12. **Гнатишко Л.** Між двома Бугами: Меджибожу – 850. *Ровесник.* 1996. 23 серп.
13. **Гостинна Д.** Знакові віхи поступу в освіті, науці та культурі. *Подільські вісті.* 2012. 9 жовт. (№ 149-150). С. 3.
14. **Гречило А.** Герби та прапори міст і сіл України. Львів: Друкарські куншти, 2004. Ч. 1. С. 26, 48, 76, 105, 11.
15. **Гречило А., Савчук Ю., Зварник І.** Герби міст України (XIV-I пол. XX ст.). Київ: Брама, 2001. С. 392.
16. **Григоренко О.П., Григоренко Л.О.** Геральдика в науково-педагогічній діяльності Валентина Михайловича Ільїнського. *Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України* : наук. вісник з проблем регіональної історії та пам'ятниковознавства (наук. вісник «Межибіж» – 2'2015). Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2015. С. 301–305.
17. **Захар'єв В.А.** «Буря в стакані», або достовірна і неупереджена історія однієї пустої образи Б. Грищука. Хмельницький : Цюпак А.А., 2013. 63 с. : іл. (Бібліотечка «Наукових записок Центру Мархоцькознавства» ; вип. 1).
18. **Захар'єв В.А.** Ідея, що стала реальністю: (до 5-річчя «Центру Мархоцькознавства»). / Держ. архів Хмельниц. обл.; Комун. заклад культури «Хмельниц. обл. краєзнав. музей»; Центр дослідж. історії

Поділля Ін-ту історії України НАН України. Хмельницький : Цюпак А.А., 2014. С. 62–63.

19. **Землякова Т.** Писанковий дивосвіт Валентина Ільїнського. *Проскурів*. 2009. 16 квіт. (№ 29-30). С. 8.
20. **Інформація про Всеукраїнський науково-методичний семінар «Виховний потенціал українського народного мистецтва, фольклору, обрядовості та звичаїв у роботі навчально-виховних закладів».** *Науковий вісник Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії*. 2008. № 2(3).
21. **Козельський Я.Д.** В. Ільїнський – автор гербів Поділля, Волині, Полісся. *Культурний простір Житомирщини-Волині XIX-XX ст.*: матеріали Всеукр. наук.-краєзнав. конф. (24 квіт. 2012 р. м. Житомир): у 2-х т. / голов. ред. М.Ю. Костиця. Житомир: Видавець М.Г. Косенко, 2012. Т 1. С. 224–229.
22. **Кривошия В.** Це наша історія. *Радянське Поділля*. 13 берез. 1981. № 54.
23. **Кульбовський М.** Творчі іпостасі Валентина Ільїнського. *Проскурів*. 2016. 13 жовт. (№ 40). С. 15.
24. **Мазуренок І., Антонюк Н.** Оберіг душ наших: [Писанкарство]. *Подільські вісті*. 2009. 23 квіт. (№ 51-52). С. 3.
25. **Маліш П.** Одна вже є, коли наступна? *Проскурів*. 1994. 25 трав. № 12.
26. **Маліш П.** Чи буде в Україні геральдична структура? *Проскурів*. 2001. 6 лип. (№ 53-54).
27. **Маринич Н.** З бабусиної скрині. *Подільські вісті*. 1994. 30 квіт. № 30.
28. **Маринич Н.** Звіт геральдистів. *Подільські вісті*. 2006. 15 черв. № 83.
29. **Маринич Н.** Змагались юні таланти : [Писанкарі на Поділлі]. *Подільські вісті*. 2009. 23 квіт. (№ 51-52). С. 3.
30. **Мельник Т.В.** Орнаменті історії. *Подільські вісті*. 1992. 29 квіт. № 74.
31. **Напиткін В.** Геральдика Хмельниччини. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. С. 7, 8, 10, 12, 17, 31, 33, 35.
32. **Опис герба Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту** [автор герба Ільїнський В.М.]. *Дарманський М.М., Телячий Ю.В., Шумлянська Л.Ф. 80 років освітнього шляху: сторінки історії*

Хмельницького педучилища, педколеджу, гуманітарно-педагогічного інституту. Хмельницький: Поділля, 2001. С. 3.

33. **Оріщина О.** Між писанками і гербами є міст. *Всім.* 2011. 23 квіт. № 16.
34. **Подольська Р.** Три стріли оберігають місто. *Урядовий кур'єр.* 2011. 20 січ. (№10).
35. **Помидоров Н.** Хмельницький №1 в українській геральдиці. *Моя газета.* 2002.
36. **Разуваєв В.** На нашому гербі – три золоті стріли. *Проскурів.* 1994. 25 трав. № 12.
37. **Русанівська Т.** Закодована спадщина знову стає актуальною. *Подільські вісті.* 2001. 26 черв. № 71.
38. **Русанівська Т.** Писанка – диво українське. *Подільські вісті.* 2004. 9 квіт. (№ 49).
39. **Савчук Ю.** Міська геральдика Поділля. Вінниця: [б.в.], 1995. С. 15, 130.
40. **Сівач В.** Геральдика – наука серйозна. *Проскурів.* 2002. 21 черв. (№50-51).
41. **Слободянюк Т.** Валентин Ільїнський: «Герби говорять знаками, як писанки» : [про персон. виставку геральд. та емблематики]. *Подільські вісті.* 2012. 31 січ. (№ 13-14). С. 8.
42. **Слободянюк Т.** Герб – не амулет, а історія. *Подільські вісті.* 2001. 7 черв. (№ 63).
43. **Слободянюк Т.** Подільський Шевченко – завжди молодий: до 198-річчя від дня народження Кобзаря. *Подільські вісті.* 2012. 8 берез. (№ 35-36).. С. 3.
44. **Слоповська І.Б.** Кафедра зарубіжної літератури та культурології: від витоків до сьогодення: [Ільїнський В.М.]. *Педагогічні традиції та інновації в сучасному освітньому просторі ВНЗ: матеріали наук.-практ. конф. (м.Хмельницький, 12 жовт. 2016 р.).* Хмельницький: ХГПА, 2016. С. 107.
45. **Сметанников И.С.** Запад-2000. *Гербовед.* Москва, 2001. № 52. С. 147–149.

46. **Сметанников И.С.** и др. Под знаком золотой пчелы: Всероссийское геральдическое общество 1991-2005. Москва: ООО «Лидер», 2006. С. 53, 306, 355, 751, 1108.
47. **Тарчевська В.** Золота вісь Великодня. *Проскурів*. 1994. 26 трав. № 12.
48. **Теленько Б.** Він творить герб точно і творчо. *Проскурів*. 2012. 2 лют. (№ 5). С. 14.
49. **Яловий О.** З гербами – затишніше: у нас в гостях В.М. Ільїнський. *Хмельниччина*. 1997. 8 серп.
50. **Яніцька Н.** Мій герб – моя візитка. *Подільський кур'єр*. 2008. 4-10 верес. (№ 36).
51. **Яніцька Н.** Пам'ять роду – писанка. *Подільський кур'єр*. 2008. 24-30 квіт. (№ 17).
52. **Яніцька Н.** Чому Україна досі без Великого Державного герба? *Подільський кур'єр*. 2008. 20-26 листоп. (№ 47).
53. **Ящук І.П.** Ільїнський Валентин Михайлович. *Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія в особах / за заг. ред. В.Є. Береки. Хмельницький : ПП Мельник А.А., 2006. Т. 1. С. 126–134.*

РОЗДІЛ 2

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ ВАЛЕНТИНА МИХАЙЛОВИЧА ІЛЬІНСЬКОГО

2. 1 Навчально-методичні посібники

54. **Гурток юних геральдистів:** програми гуртків для позашкільних установ та загальноосвітніх шкіл / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 1997.
55. **Етика і естетика в структурі системи ступеневої підготовки вчителя початкових класів:** метод. рек. та орієнтовна навч. програма I ОКР «молодший спеціаліст» / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 1999.
56. **Етика-естетика:** навч.-метод. комплекс / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 2010. 48 с.
57. **Культурологія у структурі системи підготовки вихователя дітей дошкільного віку:** метод. рек. та орієнтовна робоча навч. програма III ОКР «спеціаліст» / В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПК, 2000. 24 с.
58. **Культурологія у структурі системи підготовки вчителя початкових класів:** метод. рек. та орієнтовна робоча навч. програма III ОКР «спеціаліст» / В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПК, 2000. 20 с.
59. **Культурологія:** навч. програма та метод. рек. щодо її реалізації / В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПІ, 2001. 26 с.
60. **Культурологія: навчально-методичні матеріали:** семінарські заняття, завдання та методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 2011. 72 с.
61. **Методика викладання дисциплін художньо-естетичного циклу:** навч.-метод. комплекс / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 2010. 44 с.

62. **Методика викладання етики та естетики в системі ступеневої підготовки вчителя музики, етики і естетики:** навч. програма та метод. рек. щодо її реалізації / В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 2003.
63. **Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін «Етика та естетика» в системі підготовки вчителя музики, етики-естетики** / В.М. Ільїнський, С.С. Подгурська. Хмельницький: ХГПА, 2012. 28 с.
64. **Українська писанка:** [писанкарство для початківців] / В. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 1992. 16 с.
65. **Українська та зарубіжна культура у структурі системи ступеневої підготовки вчителя початкових класів:** метод. рек. та орієнтовна робоча навч. програма для II ОКР «бакалавр» / В. Ільїнський, А. Філінюк. Хмельницький: [б.в.], 1993.
66. **Українська та зарубіжна культура у структурі системи ступеневої підготовки вчителя початкових класів:** навч. програма та метод. рек. щодо її реалізації для I-II ОКР / В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГП, 2003.
67. **Українська та зарубіжна культура:** матеріали до семінарських занять / В.М. Ільїнський, Л.В. Павлішина, І.Б. Слоневська. Хмельницький: [б.в.], 2004.
68. **Українська та зарубіжна культура:** робочий зошит з навчальної дисципліни / В.М. Ільїнський, С.С. Подгурська. Хмельницький: ХГПА, 2008. 32 с.

2.2 Доповіді, тези наукових конференцій, статті у збірниках наукових праць та періодичних виданнях

1993

69. **Герб Поділля** / В.М. Ільїнський. *Культура Поділля: історія і сучасність*: матеріали II наук.-практ. конф., присвяч. 500-річчю м. Хмельницького (м. Хмельницький, 27-29 серп. 1993 р.). Хмельницький: Поділля, 1993. С. 121–124.
70. **Герб Подолья** / В.М. Ильинский. *Вестник геральдиста*. 1993. № 7.
71. **Герб у заголовку газети**: [про походження герба Подільського краю] / В.М. Ільїнський. *Поділля*. 1993. 5 лют.
72. **Касуня-писанка** / В. Ільїнський. *Поділля*. 1993. 9 квіт. (№ 20).
73. **Хмельницьке педагогічне училище – кузня вчительських кадрів середньої кваліфікації на Поділлі: з історії училища** / В.М. Ільїнський. *Культура Поділля: історія і сучасність*: матеріали II наук.-практ. конф., присвяч. 500-річчю м. Хмельницького (м. Хмельницький, 27-29 серп. 1993 р.). Хмельницький: Поділля, 1993.

1994

74. **Герб Городка** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства*. Львів. 1994. Лют. (№ 5). С. 7.
75. **До питання про походження герба Ізяслава** / В.М. Ільїнський. *Велика Волинь: минуле і сучасність*: матеріали міжнар. наук.-краєзнав. конф. (14-16 жовт. 1994 р.) / [ред. кол. : М.М. Дарманський (голова), П.Я. Слободянюк (заступ.), А.Г. Філінюк (наук. ред.) та ін.]. Хмельницький-Ізяслав-Шепетівка: Поділля, 1994. С. 248–251.

76. **З історії герба Заславля-Ізяслава** / В.М. Ільїнський. *IV наукова геральдична конференція* (Львів, 10-12 листоп. 1994 р.): зб. тез, повідомлень та доповідей. Львів, 1994. С. 42–43.
77. **Герб міста Хмельницького** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства*. Львів. 1994. Лип. (№ 6). С. 10.
78. **Герб селища Віньківці** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства*. Львів. 1994. Жовт. (№ 7). С. 6.
79. **Художник Сергій Васильович Кукурудза** / В. Ільїнський. *Духовні витоки Поділля: творці історії краю* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 9-11 верес. 1994 р.). Хмельницький: Поділля, 1994. С. 134–137.
80. **Писанка з Америки** / В. Ільїнський. *Поділля*. 1994. 29 квіт. № 18.
81. **Розписне диво Поділля** / В. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1994. 28 квіт. (№ 49).

1995

82. **З історії геральдики Шепетівки** / В.М. Ільїнський. *Південно-східна Волинь: наука, освіта, культура* : матеріали регіон. наук. краєзнав. конф. (28-29 жовт. 1994 р.) / ред. кол. : В.Г. Осінський (голова), О.І.Журко (наук. ред.), Ю.І. Блажевич, Г.К. Буяновська, В.І. Войтенко та ін. Хмельницький-Шепетівка: Поділля, 1995.
83. **З історії геральдичних символів Волині** / В.М. Ільїнський. *Полонному – 1000 років*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Полонне, 15-17 черв. 1995 р.). Полонне: [б.в.], 1995.
84. **Історія спресована в геральдиці** / В.М. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1995. 26 січ. (№11).
85. **Чи був герб у Полонного?** / В.М. Ільїнський. *Полонному – 1000 років*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Полонне, 15-17 черв. 1995 р.). Полонне: [б.в.], 1995.

86. **Напишімо писанку** / В. Ільїнський. *Подільські вісті*, 1995. 20 квіт. (№ 46).
87. **Яким бути ордену Богадана Хмельницького?** / В. Ільїнський. *Поділля*. 1995. 5 трав. (№ 18).
88. **З історії геральдичних символів Південно-Східної Волині** / В. Ільїнський. *Дивокрай: наук.-краєзнав. альманах*. Хмельницький: [б.в.], 1995. Вип. 1: Південно-Східна Волинь. С. 99–100.

1996

89. **Бригадний Збриж і Магдебурзьке право** / В. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1996. 13 черв. (№ 66).
90. **В геральдиці повинен бути порядок** / В.М. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1996. 28 трав.
91. **Геральдика – захоплення, наука** / В.М. Ільїнський. *Поділля*. 1996. № 36.
92. **Герб Меджибожа** / В.М. Ільїнський. *Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. (Меджибіж, 17 серп. 1996 р.)*. Меджибіж: [б.в.], 1996.
93. **Герб не повинен нагадувати вітрини магазинів** / В.М. Ільїнський. *Колос*. 1996. 30 квіт.
94. **І писанка оранжево горить у філіграннім сплеті ліній...** / В. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1996. 12 квіт. (№ 44).
95. **Які символи у Проскурова-Хмельницького?** / В.М. Ільїнський. *Проскурів*. 1996. 1 черв. (№ 46-47).

1997

96. **До питання про герб роду Острозьких і походження герба Старокостянтинова** / В.М. Ільїнський. *Старокостянтинів і край в просторі часу: матеріали Всеукр. наук. іст.-краєзн. конф. «Велика Волинь»*, присвяч. 470-річчю від дня народж. князя К.В. Острозького. (29-

30 трав. 1997 р.). Хмельницький-Старокостянтинів-Самчики: [б.в.], 1997. С. 66–69.

- 97. Магдебурзьке право на Поділлі** / В.М. Ільїнський. *Дивокрай*: наук.-краєзнав. альманах. Хмельницький: [б.в.], 1997. Вип. 2: Хмельниччина подільська.
- 98. Про родовід князів Острозьких** / В.М. Ільїнський. *Старокостянтинів і край в просторі часу*: матеріали Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф. «Велика Волинь», присвяч. 470-річчю від дня народж. князя К.В. Острозького, (29-30 трав. 1997 р.). Хмельницький-Старокостянтинів-Самчики: [б.в.], 1997.
- 99. Українська писанка. Символи** / В. Ільїнський, С. Ільїнський. Народознавство : Всеукр. фолькл.-етногр. часопис. 1997. Квіт. (№ 36-37).

1998

- 100. Загадки герба Богдана Хмельницького** / В. Ільїнський. *Поділля і Південно-Східна Волинь в роки Визвольної війни українського народу середини XVII століття*: матеріали Всеукр. іст.-краєзнав. наук.-практ. конф. (сmt. Стара Синява, 19 верес. 1998 р.). Стара Синява: [б.в.], 1998. С. 102–106.
- 101. На гербі нашому – три золоті стріли...** / В.М. Ільїнський. *Проскурів*. 1998. 9 січ. (№ 3).
- 102. Наші герби данина історії чи обличчя сучасності?** / В.М. Ільїнський. *Подільські вісті*. 1998. 20 квіт. (№ 59).
- 103. Прапор міста Хмельницького** / В. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства*. Львів. 1998. Берез. (№ 15), С. 1.

1999

- 104. Геральдична символіка в рекламі (історія, проблеми, нормативно-правова регламентація)** / В.М. Ільїнський. *Підприємництво на*

Хмельниччині: історія і сучасність: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 3-4 лип. 1998 р.). Хмельницький: [б.в.], 1998.

- 105. До питання українського герботворення періоду Речі Посполитої / В.М. Ільїнський. *Поляки на Хмельниччині: погляд крізь віки: зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук. конф. (23-24 черв. 1999 р.). / Інститут історії України НАН України та ін. Хмельницький: Поділля, 1999. С. 430–432. (Національні меншини Хмельниччини).***

2000

- 106. Герб Петра Могили / В.М. Ильинский. *Гербовед: издаваемый Русской Геральдической Коллегией. Москва: РЕПРО-ПОЛІГРАФ, 2000. № 39. С. 84–88.***
- 107. Символика города Хмельницкого / В.М. Ильинский. *Гербовед: издаваемый Русской Геральдической Коллегией. Москва: РЕПРО-ПОЛІГРАФ, 2000. № 39. С. 97–101.***

2001

- 108. Геральдика – наука серйозна / В.М. Ільїнський. *Проскурів. 2001. 21 черв. С. 6.***
- 109. Герб і прапор Любара / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства. Львів. 2001. Трав. (№ 23). С. 9.***
- 110. Герб Летичева / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства. Львів. 2001. Жовт. (№ 24). С. 7.***
- 111. Загадки герба Богдана Хмельницького / В.М. Ильинский. *Гербовед: издаваемый Русской Геральдической Коллегией. Москва: РЕПРО-ПОЛІГРАФ, 2001. № 52. С. 4–5.***
- 112. Про герб села Кузьмин / В.М. Ільїнський. *Кузьмин. Літопис історії / упоряд.: О.В. Байдич, Я.К. Грінюк. Хмельницький: [б.в.], 2001.***

- 113. Теорія та історія світової і вітчизняної культури:** бібліогр. покажч. / уклад.: Л. Марцонь, В. Ільїнський; ред. С.Карван; Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського. Хмельницький: РВВ ХГПІ, 2001. 37 с.
- 114. Шевченкіана художньої Хмельниччини** / В.М. Ільїнський. *Спадщина Т.Г. Шевченка в контексті гуманізації сучасної освіти:* зб. наук. ст. Хмельницький: ХГПА, 2001. С. 84–89.

2003

- 115. Герб і прапор села Олійникова Слобода** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства.* Львів. 2003. (№ 31). С. 7.
- 116. Сучасна геральдика України: стихійність та координація герботворчих процесів** / В.М. Ільїнський. *Вісник Нетішинського краєзнавчого музею.* Нетішин: [б.в.], 2003-2004. Вип. 2-3.
- 117. Сучасна геральдика України: стихійність та скоординованість герботворчих процесів** / В.М. Ільїнський. *Українська історична наука на сучасному етапі розвитку:* матеріали II Міжнар. наук. конгресу укр. істориків (м. Кам'янець-Подільський, 17-18 верес. 2003 р.). Кам'янець-Подільський: [б.в.], 2003.

2004

- 118. Герб і прапор Олевська** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства.* Львів. 2004. (№ 33). С. 1.
- 119. З історії створення державного герба УНР в період української національно-демократичної революції** / В.М. Ільїнський, Ю.В. Телячий. *Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету.* Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2004. Т. 13. С. 183–195. (Історичні науки)
- 120. Символи сіл Збриж і Сокиринці** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства.* Львів. 2004. (№ 32). С. 8.

2005

- 121. Герби Красилівського та Старосинявського районів** / В.М. Ільїнський. *XIV наукова геральдична конференція* (м. Львів, 28-29 жовт. 2005 р.): зб. тез, повідомлень та доповідей. Львів: [б.в.], 2005.

2007

- 122. Герб і прапор Волочиського району** / В.М. Ільїнський. *Знак: вісник українського геральдичного товариства*. Львів. 2007. (№ 43). С. 8.
- 123. Герби Деражнянського та Волочиського районів** / В. Ільїнський. *XVI наукова геральдична конференція* (м. Львів, 12-13 жовт. 2007 р.) : зб. тез, повідомлень та доповідей. Львів: [б.в.], 2007.
- 124. Людина-символ у світі символів** / В.М. Ільїнський. *Педагогічна спадщина М.М. Дарманського в контексті сучасних реалій: матеріали Других педагогічних читань пам'яті М.М. Дарманського* (м. Хмельницький, 5 квіт. 2007 р.). Хмельницький: РВВ ХГПА, 2007. С. 18–19.
- 125. Українська ікона як засіб формування духовної культури сучасної молоді людини** / В.М. Ільїнський. *Вплив культури та мистецтва на духовне формування особистості: матеріали круглого столу* (м. Хмельницький, 20 груд. 2007 р.). Хмельницький: Вид-во ХІ МАУП, 2007.

2008

- 126. Корпоративна геральдика Хмельниччини** / В. Ільїнський. *XVII наукова геральдична конференція* (Львів, 9-10 жовт. 2008 р.) : зб. тез, повідомлень та доповідей. Львів: [б.в.], 2008.

- 127. Микола Миколайович Дарманський – педагог-людинолюб** / В.М. Ільїнський. *Треті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: актуальні проблеми сучасної педагогічної освіти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м Хмельницький, 3 квіт. 2008 р.).* Хмельницький: ХГПА, 2008. С. 19–21.
- 128. Традиційна культура українського козацтва як засіб формування патріотичних почуттів молодших школярів** / В.М. Ільїнський. *Виховний потенціал українського народного мистецтва, фольклору, обрядовості та звичаїв у роботі навчально-виховних закладів: матеріали Всеукр. наук.-метод. семінару (м Хмельницький, 12 берез. 2008 р.).* Хмельницький: ХГПА, 2008. С. 30-32
- 129. Феномен козацької культури** / В.М. Ільїнський. *Національно-визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького: шляхом свободи до незалежної держави: матеріали круглого столу (м Хмельницький, 21 лют. 2008 р.).* Хмельницький: Вид-во ХІ МАУП, 2008.

2009

- 130. Естетико-культурологічна діяльність М.М. Дарманського** / В.М. Ільїнський. *Четверті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: професіоналізм педагога в контексті європейського вибору України* : матеріали. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 2 квіт. 2009 р.). Хмельницький: ХГПА, 2009. С. 9.

2011

- 131. До питання про так званий «межовий знак» Миньковецької держави** / В.М. Ільїнський. *Наукові записки центру Мархоцькознавства* / упоряд.

В.А. Захар'єв; гол. ред. Л.В. Баженов. Хмельницький: Заколотний М.І.; Миньківці-на Ушиці, 2011. Т. 3. С. 181–188.

132. Походження та герб Пилипа Орлика / В.М. Ільїнський, С.С. Подгурська. *Звичай Русі, що став козацьким. Уклад конституції республіки Війська Запорозького (Конституція Пилипа Орлика):* матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 21-22 берез. 2011 р.). Хмельницький: Вид-во ХІ МАУП, 2012. С. 203–209.

133. [Рецензія-анотація на виставку образотворчого мистецтва] / В.М. Ільїнський. *Різдвяні візерунки:* каталог виставки творів образотворчого а декоративно-прикладного мистецтва (м. Хмельницький, 20 груд. 2011 р.). Хмельницький: ХДШО та ДПМ, 2011. С. 4-5.

2012

134. Актуальні аспекти однієї геральдичної проблеми: до питання про герб Хмельницької області / В.М. Ільїнський, С.С. Подгурська. *Освіта, наука і культура на Хмельниччині (до 75-річчя утворення Хмельницької області):* матеріали Всеукр наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 27 верес. 2012 р.). Хмельницький: ХГПА, 2012. С. 18–24.

135. Хліб і пісня героїнь-трудівниць славної Летави / В.М. Ільїнський. *Духовні витoki Поділля: жінки в історії краю:* матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 1 берез. 2012 р.). Хмельницький: ПП Заколотний М.І., 2012. С. 93–96.

2013

136. З історії створення символіки міста Деражні та Деражнянського району / В.М. Ільїнський. *Деражняницина: минуле і сучасне:* матеріали Всеукр. наук.-краєзнав. конф. до 90-річчя утв. Деражнянського р-ну

(м. Деражня, 21 берез. 2013 р.) / ред .кол.: Л.В. Баженов (голова) [та ін.].
Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2013.С. 41–43.

137. Сергій Васильович Кукуруза – художник-педагог / В.М. Ільїнський.
Духовні витоки Поділля: педагоги в історії краю: матеріали Всеукр. наук.-
практ. конф. (м. Хмельницький, 21 берез. 2013 р.). Хмельницький: ПП
Заколотний М.І., 2013. С. 213–217.

138. Серце до серця, із рук в руки: «Передача поколінь»: [рецензія-анотація
на виставку образотворчого мистецтва] / В.М. Ільїнський. *Передача
поколінь:* каталог виставки викладача Лучко Т.Д. із серії «Вчитель та його
учні». Хмельницький: ХДШО та ДПМ, 2013. С. 10–11.

2014

**139. Їх професія – свято: режисери масових заходів Олена Ільїнська та
Анатолій Бєлеванцев / В. Ільїнський.** *Духовні витоки Поділля: митці в
історії краю:* матеріали IV всеукр. наук.-практ. конф. (м.Хмельницький, 13
берез. 2014 р.). Хмельницький: ХГПА, 2014р. С. 205–208.

140. [Рецензія-анотація на виставку образотворчого мистецтва] /
В.М. Ільїнський. *200 літ під зорею Тараса:* каталог творчих робіт учнів
ХДШО та ДПМ. Хмельницький: ХДШО та ДПМ, 2014. С. 2.

2015

141. Геральдика Поділля в дослідженнях істориків та науковців
В. Ільїнський. *Духовні витоки Поділля: науковці в історії краю:* матеріали
V всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 23 квіт. 2015 р.).
Хмельницький: ХГПА, 2015. С. 31–36.

142. Життєвий і творчий портрет Володимира Петровича Халайцана /
О.П. Григоренко, В.М. Ільїнський. *Хмельницькі краєзнавчі студії:* наук.-
краєзнав. зб. / [ред. кол. Л.В. Баженов (голова), Ю.І. Блажевич

(співголова), С.М. Єсюнін (відп. секр.) та ін.]. Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2015. Вип. 5. С. 4–7.

- 143. Щоб оживала душа людська:** до 25-річчя з часу створення Хмельницької школи іконопису «Нікош» / В. Ільїнський. *Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2015 рік:* реком. бібліогр. довід. / упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. ОДА.; Хмельниц. міська орг. НСК України; Хмельниц. ОУНБ; уклад: В.О. Мельник, О.О. Грицишина; відп. за вип: Н.М. Синиця. Хмельницький: ПП Заколотний М.І. 2015. С. 172-174.

2016

- 144. З історії символів міста Хмельницького** / В. Ільїнський. *Місто Хмельницький в контексті історії України:* матеріали I міжнар. наук. історико-краєзнав. конф. (м. Хмельницький, 22 верес. 2016 р.), присвяч. 585-річчю першої писемної згадки про місто Хмельницький та 450-річчю надання Плоскирову магдебурзького права / ред. кол. Л.В. Баженов (голова), С.М. Єсюнін (співголова, відп. ред.) [та ін.]. Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2016. С. 77–78.
- 145. Музика його душі: до 80-річчя з дня народження Аркадія Гнатовича Гаєвського** / В. Ільїнський. *Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2017 рік:* реком. бібліогр. довід. / упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. ОДА.; Хмельниц. міська орг. НСК України; Хмельниц. ОУНБ; уклад: В.О. Мельник, О.О. Грицишина; відп. за вип: Н.М. Синиця. Хмельницький: ПП Заколотний М.І. 2016. С. 88–91.
- 146. Скарбниця символів і знаків: музей геральдики Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії** / В.М. Ільїнський. *Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України: музеї в культурних*

ландшафтах України і Східної Європи: наук. доп. на XVI наук.-краєзнав. конф. (м. Меджибіж, 28 жовт. 2016 р.). Меджибіж, 2018.

2017

147. З історії герба Пилипа Орлика / В. Ільїнський. XXVI наукова геральдична конференція (м. Львів, 13-14 жовт. 2017 р.) : наук. доп. Львів, 2018.

148. Зигмунд Люба-Радзимінський – українсько-польський історик, археолог, генеолог та геральдик: до 175-річчя з дня народження / В. Ільїнський. Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2018 рік: реком. бібліогр. довід. / упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. ОДА; Хмельниц. міська орг. НСК України, Хмельниц. ОУНБ; уклад.: В.О. Мельник, О.О. Грицишина, відп. за вип: К.А. Чабан. Хмельницький: ФОП Цюпак А.А. 2017. С. 101–105.

2018

149. Художньо-творчі виставки як складова менеджменту соціокультурної діяльності / В.М. Ільїнський. Актуальні проблеми сучасної філології та культурології: постмодерністська парадигма: наук. доп. на VI міжнар. наук.-практ. заоч. Інтернет-конф. (м. Хмельницький, 15 трав. 2018 р.). Хмельницький: НВВ ХГПА, 2018.

РОЗДІЛ 3

ВАЛЕНТИН ІЛЬІНСЬКИЙ – ХУДОЖНИК-ОФОРМЛЮВАЧ

3.1 Художник-оформлювач книг

- 150. Берека В., Шоробура І. З любов'ю до життя: до 70-річчя від дня народження професора А.Й. Сиротенка / худож. В.М. Ільїнський; 2-ге вид, випр. і доп. Хмельницький: ХГПІ, 2005. 132 с.**
- 151. Берека В., Шоробура І. Козаком я мрію бути: навч.-метод. посіб. / худож. В.М. Ільїнський. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2004. 396 с.: іл.**
- 152. Берека В., Шоробура І. Талант, помножений на працю: монографія / худож. В.М. Ільїнський. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. 120 с.**
- 153. Берека В.Є. Маркетинг освіти: навч. програма та метод. посіб. / худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПА, 2006. 264 с.**
- 154. Берека В.Є. Організація практичної підготовки слухачів магістратури за спеціальністю «Управління навчальним закладом»: навч. програма та метод. рек. / ред. П.М. Шкробот; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПІ, 2005. 216 с.**
- 155. Бібліотека і час: ювіл. зб., присвяч. 100-річчю Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського / ред. кол.: С.Л. Карван (голова) [та ін.]; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 2001. 116 с. іл.**
- 156. Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки: матеріали респ. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 20 жовт. 1993 р.) / ред. кол.: А.Г. Філінюк (голова), П.Я. Слободянюк (наук. ред.) [та ін.]; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 1993. 112 с.**
- 157. Дарманський М.М., Телячий Ю.В. З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська = Believing in Ukraine. Margaryta Borzakivska / укр. та англ.**

мовами; пер. І.В. Сусліна; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: ЯРМОРОК, 2004. 70 с.: іл.

- 158. Дарманський М.М., Телячий Ю.В., Шумлянська Л.Ф. 80 років освітнього шляху. Сторінки історії Хмельницького педучилища, педколеджу, гуманітарно-педагогічного інституту / худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПІ, 2001. 132 с.: іл.**
- 159. Ісаєнко Г. Голосом серця: поезії / худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: Доля, 1995. 32 с.: іл.**
- 160. Культура Хмельниччини: синтез традицій і новацій / відпов. за вип. А.Тарчевський; Хмельниц. упр. к-ри ОДА, Хмельниц. учбово-метод. центр к-ри Поділля; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: Поділля, 2000. 58 с.**
- 161. Магера М. Казки / худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: Хмельницька міська друкарня, 1996. 20 с.: іл.**
- 162. Макухин М.В. Мартовские громы: очерки / худож. В.М. Ильинский. Хмельницький: Подолье, 1995. 188 с.**
- 163. Меджибіж: 850 років історії: матеріали наук.-практ. конф. (сmt. Меджибіж, 17 серп. 1996 р.) / ред.кол. А.А. Мазурков (голова), П.Я. Слободянюк (наук. ред.), О.В. Ільїнська, С.Л. Карван, Г.К. Медведчук, Н.М. Синиця; худож. В.М. Ільїнський. Меджибіж: [б. в.], 1996. 171 с.**
- 164. Митчелл М. Унесенные ветром: роман / пер. с англ. Т. Озерской; худож. В.М. Ильинский. Хмельницький: Подолье, 1993. 624 с.**
- 165. Організація навчального процесу за кредитно-модульною системою на різних структурних рівнях в умовах Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту: метод. рек. / відпов. за випуск В.Є. Берека; уклад.: В.Є. Берека, О.М. Галус, Л.С. Пісоцька, І.М. Шоробура; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: ХГПІ, 2006. 77 с.**
- 166. Поділля і Південно-Східна Волинь в роки Визвольної війни середини XVII ст.: матеріали Всеукр. іст.-краєзнав. наук.-практ. конф. (сmt. Стара Синява, 19 верес. 1998 р.) / ред. кол.: В.А. Смолій (голова.) [та ін.]; худож.**

В.М. Ільїнський. Стара Синява: Поділля, 1998. 328 с. (Духовні витоки Поділля).

167. Подільської землі сини: зб. нарисів / упоряд.: С.П. Пилявський, І.С. Чиж, В.П. Чижевський; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: Поділля, 1993. 142 с.

168. Поляки на Хмельниччині: погляд крізь віки: зб. наук. пр. за матеріалами міжнар. наук. конф. (м. Хмельницький 23-24 черв. 1999 р.). / Ін-т історії України НАН України та ін.; худож. В. Ільїнський. Хмельницький: Поділля, 1999. 600 с. (Національні меншини Хмельниччини).

169. Пукас Н.Л. Надія / худож. В. Ільїнський. Хмельницький: Хмельницька міська друкарня, 1996. 78 с.

170. Свіча вічності: поезії про Україну, Шевченка, українську душу: [до Міжнар. Шевченківського літ.-мист. свята «В сім'ї вольній, новій»] / упоряд. М. Федунець; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: Поділля, 2000. 160 с.: іл.

171. Українська писанка: [писанкарство для початківців] / В. Ільїнський; худож. В.М. Ільїнський. Хмельницький: [б.в.], 1992. 16 с. та інші.

3.2 Художник театру

- «Вірність» М. Зарудного;
- «Дванадцять місяців» п'єса-казка С. Маршака;
- «Історія вбивства кохання» за п'єсою М. Рощина «Валентин і Валентина»;
- «Серце матері» Є. Кайтова;
- «Сині коні на червоній траві» М. Шатрова;
- «Шельменко-денщик» Г. Квітки-Основ'яненка;
- «Оголені в човні без весла» за Л. Новодворським.

3.3 Художник-постановник масових заходів

- обласне свято фольклору та етнографії – «Подільські візерунки» (1988 р.);
- Супермен-шоу «Аполон-97», «Аполон-99», «Аполон-2007»;
- Всеукраїнське свято козацької звитяги «З твоєї пресвятої волі вівки буде слава золота» (с. Пилява Старосинявського р-ну, вересень 1998 р.);
- Міжнародна історико-культурна акція «Козацькі забави» (м. Кам'янець-Подільський, 11-13 вересня 1998 р.);
- творчі звіти майстрів мистецтв та художніх колективів Хмельниччини в рамках Всеукраїнського огляду народної творчості, що відбувалися у Національному палаці мистецтв «Україна» (м. Київ, 1999, 2001, 2003 рр.);
- Міжнародне Шевченківське літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольній, новій» (м. Хмельницький, 19-21 травня 2000 р.);
- творчий звіт майстрів мистецтв та художніх колективів Хмельниччини «Красо України, Подолля!» у національному палаці мистецтв «Україна» (м. Київ, 14 травня 2001 р.);
- Міжнародний фестиваль «Сім культур» (м. Кам'янець-Подільський, 2001 р.);

- святковий концерт, присвячений 10-річчю Незалежності України «Співає квітуче Поділля в красі України-Руси» (2001 р.);
- Міжнародний фестиваль національних культур «Подільська веселка» (м. Кам'янець-Подільський, 2001, 2003 рр.);
- театралізоване дійство, присвячене 1000-літтю українського м. Хотин (2002 р.)
- V фестиваль польської культури в Україні (м. Хмельницький, вересень 2004 р.);
- Всеукраїнський фестиваль танцю «Золоте коло» (м. Хмельницький, 2004 р.);
- Молодіжна культурно-мистецька акція «Кипить звитяга молода у стінах древньої фортеці» (сmt. Меджибіж Летичівського р-ну, 25 червня 2005 р.);
- концертна програма «Україна, любов, майбуття...» державного ансамблю пісні і танцю «Козаки Поділля»;
- театралізоване дійство «Над древнім містом пісня юності луна», присвячене 800-річчю заснування м. Старокостянтинова (м. Старокостянтинів, 19 вересня 2009 р.), (у співтворчості з Сергієм Ільїнським);
- театралізований концерт переможців регіонального туру Фестивалю мистецтв України «Мистецьким перевеслом квітчаємо свій край» (2009 р.);
- театралізований концерт до 65-річчя Перемоги «Великий день, що зветься – Перемога» (8 травня 2010 р.);
- театралізоване дійство «Мистецька Хмельниччина презентує у Пироговому» (м. Київ, 19 травня 2013 р.).

Алфавітний покажчик
назв праць В.М. Ільїнського

- [Рецензія-анотація на виставку образотворчого мистецтва] **133, 140**
- 80 років освітнього шляху. Сторінки історії Хмельницького педучилища, педколеджу, гуманітарно-педагогічного інституту / М.М. Дарманський, Ю.В. Телячий, Л.Ф. Шумлянська (*худож. оформлення*) **158**
- Актуальні аспекти однієї геральдичної проблеми: до питання про герб Хмельницької області **134**
- Бібліотека і час (*худож. оформлення*) **155**
- Бригадний Збриж і Магдебурзьке право **89**
- В геральдиці повинен бути порядок **90**
- Геральдика – захоплення, наука **91**
- Геральдика – наука серйозна **108**
- Геральдика Поділля в дослідженнях істориків та науковців **141**
- Геральдична символіка в рекламі **104**
- Герб Городка **74**
- Герб і прапор Волочиського району **122**
- Герб і прапор Любара **109**
- Герб і прапор Олевська **118**
- Герб і прапор села Олійникова Слобода **115**
- Герб Летичева **110**
- Герб Меджибожа **92**
- Герб міста Хмельницького **77**
- Герб не повинен нагадувати вітрини магазинів **93**
- Герб Петра Могили **106**
- Герб Поділля **69**
- Герб Подолья **70**
- Герб селища Вінківці **78**
- Герб у заголовку газети: [про походження герба Подільського краю] **71**

- Герби Деражнянського та Волочиського районів **123**
- Герби Краси́лівського та Старосинявського районів **121**
- Голод 1932-1933 років на Хмельниччині: причини, наслідки, уроки (*худож. оформлення*) **156**
- Голосом серця / Г. Ісаєнко (*худож. оформлення*) **159**
- Гурток юних геральдистів: програми гуртків для позашкільних установ та загальноосвітніх шкіл **54**
- До питання про герб роду Острозьких і походження герба Старокостянтинова **96**
- До питання про походження герба Ізяслава **75**
- До питання про так званий «межовий знак» Миньковецької держави **131**
- До питання українського герботворення періоду Речі Посполитої **105**
- Естетико-культурологічна діяльність М.М. Дарманського **130**
- Етика і естетика в структурі системи ступеневої підготовки вчителя початкових класів **55**
- Етика-естетика: навч.-метод. комплекс **56**
- Життєвий і творчий портрет Володимира Петровича Халайцана **142**
- З вірою в Україну. Маргарита Борзаківська / М.М. Дарманський, Ю.В. Телячий (*худож. оформлення*) **157**
- З історії геральдики Шепетівки **82**
- З історії геральдичних символів Волині **83**
- З історії геральдичних символів Південно-Східної Волині **88**
- З історії герба Заславля-Ізяслава **76**
- З історії герба Пилипа Орлика **147**
- З історії символів міста Хмельницького **144.**
- З історії створення державного герба УНР в період української національно-демократичної революції **119**
- З історії створення символіки міста Деражні та Деражнянського району **136**
- З любов'ю до життя / В. Берека, І. Шоробура (*худож. оформлення*) **150**
- Загадки герба Богдана Хмельницького **100, 111**

- Зигмунд Люба-Радзимінський – українсько-польський історик, археолог, генеолог та геральдик: до 175-річчя з дня народження **148**
- І писанка оранжево горить у філіграннім сплеті ліній... **94**
- Історія спресована в геральдиці **84**
- Їх професія – свято: режисери масових заходів Олена Ільїнська та Анатолій Белеванцев **139**
- Казки / М.Магера (*худож. оформлення*) **161**
- Касуня-писанка **72**
- Козаком я мрію бути / В. Берека, І. Шоробура (*худож. оформлення*) **151**
- Корпоративна геральдика Хмельниччини **126**
- Культура Хмельниччини: синтез традицій і новацій (*худож. оформлення*) **160**
- Культурологія у структурі системи підготовки вихователя дітей дошкільного віку **57**
- Культурологія у структурі системи підготовки вчителя початкових класів **58**
- Культурологія: навч. програма та метод. рек. щодо її реалізації **59**
- Культурологія: навчально-методичні матеріали **60**
- Людина-символ у світі символів **124**
- Магдебурзьке право на Поділлі **97**
- Маркетинг освіти / В.Є. Берека (*худож. оформлення*) **153**
- Мартовские громы / М.В. Макухин (*худож. оформлення*) **162**
- Меджибіж: 850 років історії (*худож. оформлення*) **163**
- Методика викладання дисциплін художньо-естетичного циклу **61**
- Методика викладання етики та естетики в системі ступеневої підготовки вчителя музики, етики і естетики **62**
- Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін «Етика та естетика» в системі підготовки вчителя музики, етики-естетики **63**
- Микола Миколайович Дарманський – педагог-людинолюб **127**
- Музика його душі: до 80-річчя з дня народження Аркадія Гнатовича Гаєвського **145**

- На гербі нашому – три золоті стріли...**101**
- Надія / Н.Л. Пукас (*худож. оформлення*) **169**
- Напишімо писанку **86**
- Наші герби данина історії чи обличчя сучасності? **102**
- Організація навчального процесу за кредитно-модульною системою на різних структурних рівнях в умовах Хмельницького гуманітарно-педагогічного інституту (*худож. оформлення*) **165**
- Організація практичної підготовки слухачів магістратури за спеціальністю «Управління навчальним закладом» / В.Є. Берека (*худож. оформлення*) **154**
- Писанка з Америки **80**
- Поділля і Південно-Східна Волинь в роки Визвольної війни середини XVII ст. (*худож. оформлення*) **166**
- Подільської землі сини (*худож. оформлення*) **167**
- Поляки на Хмельниччині: погляд крізь віки (*худож. оформлення*) **168**
- Походження та герб Пилипа Орлика **132**
- Прапор міста Хмельницького **103**
- Про герб села Кузьмин **112**
- Про родовід князів Острозьких **98**
- Розписне диво Поділля **81**
- Свіча вічності (*худож. оформлення*) **170**
- Сергій Васильович Кукуруза – художник-педагог **137**
- Серце до серця, із рук в руки: «Передача поколінь»: [рецензія-анотація на виставку образотворчого мистецтва] **138**
- Символи сіл Збриж і Сокиринці **120**
- Символика міста Хмельницького **107**
- Скарбниця символів і знаків: музей геральдики Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії **146**
- Сучасна геральдика України: стихійність та координація герботворчих процесів **116, 117**

- Талант, помножений на працю / В. Берека, І. Шоробура (*худож. оформлення*)
152
- Теорія та історія світової і вітчизняної культури **113**
- Традиційна культура українського козацтва як засіб формування патріотичних почуттів молодших школярів **128**
- Українська ікона як засіб формування духовної культури сучасної молодшої людини **125**
- Українська писанка: [писанкарство для початківців] (*худож. оформлення*) **64, 171**
- Українська писанка. Символи **99**
- Українська та зарубіжна культура у структурі системи ступеневої підготовки вчителя початкових класів **65, 66**
- Українська та зарубіжна культура: матеріали до семінарських занять **67**
- Українська та зарубіжна культура: робочий зошит з навчальної дисципліни **68**
- Унесенные ветром / М. Митчелл (*худож. оформлення*) **164**
- Феномен козацької культури **129**
- Хліб і пісня героїнь-трудівниць славної Летави **135**
- Хмельницьке педагогічне училище – кузня вчительських кадрів середньої кваліфікації на Поділлі: з історії училища **73**
- Художник Сергій Васильович Кукурудза **79**
- Художньо-творчі виставки як складова менеджменту соціокультурної діяльності **149**
- Чи був герб у Полонного? **85**
- Шевченкіана художньої Хмельниччини **114**
- Щоб оживала душа людська: до 25-річчя з часу створення Хмельницької школи іконопису «Нікош» **143**
- Яким бути ордену Богадана Хмельницького? **87**
- Які символи у Проскурова-Хмельницького? **95**

Шановний Валентин Михайлович!

Від імені колективу бібліотеки ХГПА та від мене особисто прийміть найщиріші вітання з Днем народження!

Ми високо поцінуємо Вашу багаторічну творчу, плідну працю. Любов та самовідданість, яку Ви виявляєте до власної професії творить чудеса і заслуговує на найвищу похвалу.

Побажання наші щирі, хоч і не нові: великого людського щастя, завзяття і міцного здоров'я, любові та благополуччя у Вашому домі. Бажаємо, щоб все це було постійно. Нових творчих досягнень Вам, невичерпної енергії, бадьорості, наснаги та щоденних перемог!

Хай буде мир і злагода в родині, у Вашому місті і на всій Україні!

*Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходять до Вас!*

*Хай щастя приходять і лється рікою,
Хай горе обходить завжди стороною,
Хай доля дарує Вам довгі літа,
А в серці завжди хай живе доброта!*

*З великою повагою
директор бібліотеки ХГПА
Л.В. Дитинник*

Список скорочень

[б.в.]	без видавництва;
КПНУ	Кам'янець-Подільський національний університет;
МОНУ	Міністерство освіти і науки України;
МОУ	Міністерство освіти України;
НАН України	Національна академія наук України;
НВВ	науково-видавничий відділ;
НСК	Національна спілка краєзнавців;
ОДА	обласна державна адміністрація;
ОКР	освітньо-кваліфікаційний рівень;
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека;
РВВ	редакційно-видавничий відділ;
ХГПА	Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія;
ХГШ	Хмельницький гуманітарно-педагогічний інститут;
ХГПК	Хмельницький гуманітарно-педагогічний коледж;
ХДШО та ДПМ	Хмельницька дитяча школа образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
ХІ МАУП	Хмельницький інститут Міжрегіональної академії управління персоналом.

ЗМІСТ

Від упорядника	3
<i>Вибодовська В.О.</i> Творчі іпостасі Валентина Ільїнського	5
<i>Григоренко О.П.</i> Геральдика в науковій та педагогічній діяльності Валентина Ільїнського	11
Розділ 1. Життєвий і творчий шлях	
Валентина Михайловича Ільїнського	17
1.1 Основні дати життя і діяльності В.М. Ільїнського	17
1.2 Нагороди, почесні звання та відзнаки В.М. Ільїнського.....	19
1.3 Публікації про В.М. Ільїнського	20
Розділ 2. Хронологічний показчик праць	
Валентина Михайловича Ільїнського	25
2.1 Навчально-методичні посібники	25
2.2 Доповіді, тези наукових конференцій, статті у збірниках наукових праць та періодичних виданнях.....	27
Розділ 3. Валентин Ільїнський –	
художник-оформлювач	39
3.1 Художник-оформлювач книг.....	39
3.2 Художник театру.....	42
3.3 Художник-постановник масових заходів.....	43
Алфавітний показчик назв праць В.М. Ільїнського	44
Список скорочень.....	50

Довідково-бібліографічне видання

Випуск 16

**ІЛЬЇНСЬКИЙ
ВАЛЕНТИН МИХАЙЛОВИЧ**

Біобібліографічний покажчик

Упорядник: Дитинник Л.В. – директор бібліотеки ХГПА

Бібліографічний редактор : Підгурська Н.М., бібліограф

Дизайн обкладинки : Підгурський О.С.